

Až přijde pán té vinice, co asi s těmi vinaři udělá?

Až přijde pán té vinice, co asi s těmi vinaři udělá?

27. NEDĚLE V LITURGICKÉM MEZIDOBÍ CYKLU A

Evangelium (Mt 21,33-43)

Ježíš řekl velekněžím a starším lidu: „Poslyšte podobenství: Byl jeden hospodář a ten vysázal vinici. Obehnal ji plotem, vykopal v ní jámu pro lis a vystavěl strážní věž, pronajal ji vinařům a vydal se na cesty. Když se přiblížilo vinobraní, poslal k vinařům své služebníky vyzvednout z ní výtěžek. Ale vinaři jeho služebníky popadli, jednoho zbili, druhého zabili, třetího ukamenovali. (Hospodář) poslal tedy jiné služebníky, ještě ve větším počtu než poprvé, ale naložili s nimi zrovna tak. Naposled k nim poslal svého syna; myslel si: 'Na mého syna budou mít ohled.' Když však vinaři uviděli syna, řekli si mezi sebou: 'To je dědic. Pojd'me, zabijme ho, a jeho dědictví bude naše!' A popadli ho, vyhnali ven z vinice a zabili. Až pak přijde pán té vinice, co asi s těmi vinaři udělá?" Odpověděli mu: „Krutě ty zlosyny zahubí a svou vinici pronajme jiným vinařům, kteří mu budou ve svůj čas odvádět výtěžek.“ Ježíš jim řekl: „Nečetli jste nikdy v Písmu: 'Kámen, který stavitelé odvrhli, stal se kvádrem nárožním. Učinil to Pán a v našich očích je to podivuhodné?' Proto vám říkám: Vám bude Boží království odňato a bude dáno národu, který ponese jeho ovoce.“

K POROZUMĚNÍ TEXTU

Ježíš řekl velekněžím a starším lidu: „Poslyšte podobenství: Byl jeden hospodář a ten vysázal vinici. Obehnal ji plotem, vykopal v ní jámu pro lis a vystavěl strážní věž, pronajal ji vinařům a vydal se na cesty.“ Úvodní „poslyšte“ je vybídnutím k pozornějšímu naslouchání. Tím se také předznamenává, že následující slova se budou týkat právě přítomných posluchačů (velekněží a starších). Detailní popis práce na vinici vychází z Iz 5,2, dnešního prvního čtení. Je důležité „neznásilnit“ smysl podobenství a neusilovat o výklad všech prvků: podobenství není alegorie. U podobenství je nejdůležitější hlavní poselství, ne jednotlivé detaily. I ty někdy mohou mít duchovní význam, ale v každém případě je třeba je vykládat s jemnocitem a pozorností, bez „předem připravených šablon“.

Když se přiblížilo vinobraní, poslal k vinařům své služebníky vyzvednout z ní výtěžek. Ale vinaři jeho služebníky popadli, jednoho zbili, druhého zabili, třetího ukamenovali. (Hospodář) poslal tedy jiné služebníky, ještě ve větším počtu než poprvé, ale naložili s nimi zrovna tak. Naposled k nim poslal svého syna; myslel si: „Na mého syna budou mít ohled.“ Když však vinaři uviděli syna, řekli si mezi sebou: „To je dědic. Pojd'me, zabijme ho, a jeho dědictví bude naše!“ Vinobraní zde neznamena „eschatologický čas“ („čas sklizně“). Je totiž zřejmé, že se hovoří o postupném posílání

„služebníků“ (proroků) v dobách ještě daleko od naplnění času. Tito služebníci jsou zjevně Boží vyslanci, proroci, často nepřijetí a vydaní na smrt. Po sérii těchto neúspěšných pokusů pán vinice pošle svého syna (můžeme v něm vidět Syna, Ježíše Krista). Jeho úděl je stejný jako jeho „předchůdců“: smrt, dokonce „za vinicí“ (patrně narážka na Ježíšovu smrt mimo město; Jan 19,20).

A popadli ho, vyhnali ven z vinice a zabili. Až pak přijde pán té vinice, co asi s těmi vinaři udělá?” Odpověděli mu: „Krutě ty zlosyny zahubí a svou vinici pronajme jiným vinařům, kteří mu budou ve svůj čas odvádět výtěžek.“ Tak jako jinde v podobenstvích, Ježíš neprozrazuje závěr, resp. aplikaci, ale náhle se obrací na posluchače otázkou, aby je tak nechal vstoupit do děje. Tímto způsobem si posluchači uvědomí, že se nejedná o pouhý fiktivní příběh, ale o jejich život.

Dotázaní posluchači odpovídají zcela logicky, avšak tím zároveň vyslovují velmi přísný „sebeodsuzující rozsudek“. Tito vinaři budou odvádět výtěžek ve svůj čas - opět je dobré si všimnout, že se nehovoří o vinici, která vydává (resp. nevydává plody): centrem pozornosti není „přinášení ovoce“ (dobrých skutků).

Ačkoli evangelium čerpá z Izaiášova textu, jeho poselství posouvá: není jím výtko, že vinice nepřinesla ovoce, ale spíš to, že vinaři nepřijali Boží vyslance, lépe řečeno Boží slovo zprostředkované proroky a samotným Synem. I zde se ukazuje platnost zásady „totéž není vždycky totéž“. V Bibli se často používají stejná slova, resp. výrazy či motivy k vyjádření různých poselství. A čtenář má být citlivý, aby vnímal skutečně zamýšlený smysl a nekládal do textu své představy vzniklé třeba na základě podobnosti s jiným textem.

Ježíš jim řekl: „Nečetli jste nikdy v Písmu: `Kámen, který stavitelé odvrhli, stal se kvádrem nárožním. Učinil to Pán a v našich očích je to podivuhodné?’“ Ježíšova odpověď obsahuje starozákonní citaci (Ž 118,22-23), která má opodstatnit a doložit podobenství a tím ukázat naplnění starozákonních předpovědí. Tento starozákonní citát byl v prvotní církvi velmi oblíbený, jak dokládají jeho výskyty v 1 Pt 2,4-8 nebo Sk 4,11. „Kámen nárožní“ byl buď nejdůležitější kámen základní stavby, nebo svorník, centrální kámen oblouku; tento význam je zde pravděpodobnější. Touto citací se naráží na Ježíšovo „zavržení“ staviteli, čili „velekněžími a staršími“, a povýšení, tedy oslavení vzkříšením. To je dílem Božím, a proto něčím podivuhodným a úžasným jako koneckonců všechny Boží skutky.

Proto vám říkám: Vám bude Boží království odňato a bude dáno národu, který ponese jeho ovoce. Celý tento verš je Matoušovým redakčním dodatkem, o čemž se můžeme přesvědčit srovnáním s použitou předlohou Markova evangelia, kde je pouze podobenství a starozákonní citace. „Proto“ se nevztahuje k uvedenému citátu (v. 42), ale k podobenství. Přísně vzato se zde nehovoří o tom, že toto království je odňato židům, ale představitelům synagogy (tj. velekněžím a starším lidu, kteří nepřijímali Ježíšovo slovo; lid naopak choval k Ježíšovi sympatie a považoval ho za proroka). Jednotné číslo slova „národ“ dává vytušit, že není míněno etnicky („pohanské národy“), protože v takovém případě by toto slovo bylo logicky v čísle množném. Jedná se spíš o „národ“ v duchovním slova smyslu, „o nový Izrael“, zahrnující jak Židy, tak pohany. Kontrast zde tedy není mezi Židy a pohany, ale mezi prvním a novým Izraelem.

Závěrečnou větu zdůrazňující skutky (ovoce) evangelista přidal, čímž poněkud posunul základní poselství podobenství a přidal moralizující odstín v souladu s celkovým důrazem svého evangelia na skutky/ovoce. „Nést ovoce“ je výraz, který se vymyká ze základního poselství uvedeného podobenství. Je to souhrnný matoušovský výraz, kterým se označuje „život ve spravedlnosti“, žitá oddanost Božímu slovu, čili celostné přijetí Božího slova zprostředkovaného proroky a Božím Synem, započaté nasloucháním a dovršené koherentním životním stylem. Tento výraz tedy navazuje na základní poselství podobenství (přijmout Boží slovo), ale zároveň jej přesahuje a zobecňuje.

SHRNUTÍ

I když motiv vinice a podobnost s Izaiášovým textem by mohly svádět k tomuto následujícímu závěru, základním poselstvím dnešního evangelia není moralizující výzva „přinášejte plody“: Kristus totiž nevytýká velekněžím a starším, že nepřinášejí plody (tj. že jim chybí skutky), ale že nepřijali Boží slovo skrze proroky včetně Jana Křtitele.

VÝZVA NA TÝDEN

Zamysleme se

Mladší:

Toto podobenství můžeme chápat také tak, že hospodářem je Bůh a vinicí to, co stvořil. Co by se stalo, kdybychom namísto slova vinice dali slovo země? Ta byla přece Bohem také tak nádherně připravená, vyzdobená, plná života a

plodů. Lidé ji od Boha dostali proto, aby ji obdělávali, chránili a měli z ní obživu. Už sis všiml, jak člověk přírodu na této naší planetě poškodil, jak ji zašpinil, jak zničil mnoho krásných a užitečných stromů nebo zabil zbytečně mnoho zvířat? Papež František připomíná, že se máme naučit přírodu chránit a čistit – co bys pro to mohl udělat ty sám?

Starší:

Všimněme si, co všechno hospodář – tedy Bůh – udělal pro svou vinici. Vinice – to jsme my a Bůh pro nás udělal opravdu hodně... Bůh dělá věci pro druhé a na nás myslí jako na první. Připravil nám krásnou planetu plnou života, každý z nás se tady mohl narodit, každý z nás může dýchat, vidět a hýbat se... Vinaři v podobenství však uvažují úplně jinak. Jejich cílem nebylo myslet na druhé a žít spravedlivě. Oni chtěli hlavně žít sami pro sebe, mít všeho co nejvíc a kvůli tomu byli ochotní i zabít. Jsme tady na světě právě proto, abychom se naučili od Boha žít pro druhé a také odpovídat Bohu na jeho dary. Jinak můžeme svůj život také prohrát. Jak se mi daří tento úkol plnit?

Zkusme si

Mladší / Starší:

Příběh o zlých vinařích je velmi poučný a můžeme uvažovat jak o tom, jestli se dobře staráme o to, co nám bylo svěřeno, a také o tom, jestli se k synovi vinaře – Ježíši – nechováme jako oni. Pár podnětů a úkolů na tento týden:

- Jak se správně měli zachovat nájemci vinice – co od nich majitel očekával? Víte, koho Ježíš myslel posly, kteří šli za vinaři ještě dříve, než k nim poslal svého syna? A týká se to celé i nás? Zkuste si o tom s někým popovídat!
- Na následující stránce si můžete vyzkoušet svůj postřeh – najdete deset rozdílů mezi dvěma vinicemi?
- Ježíš na konci dnešního čtení odkazuje k jednomu starozákonnímu textu. Když vyluštíš osmisměrku, dozvíš se, který text to je. Najdi ho v Bibli a podívej se, jestli tam nenajdeš ještě nějaký verš, který se ti líbí. Můžeš si ho opsat a udělat z něho ozdobný plakát k vyvěšení, nebo se ho jen naučit, abys ho mohl používat jako modlitbu.

Č	A	S		Ž		D	Ě	D	I	C	A
L	V	I	N	I	C	E		M	N	Y	S
J	V	Ý	T	Ě	Ž	E	K	T	A	L	P
E	L	S	K	Í	N	B	E	Ž	U	L	S
Ž	I	T	O	L	P	T	P		O	A	Ž
Í	D	A	T	S	E	C	Á	O	S	M	Ě
Š	E	C	O	V	O		N		I	Á	V
H	O	S	P	O	D	Á	Ř	S	L	J	
M	Í	V	T	S	N	E	B	O	D	O	P
N		Á		I	Ř	A	N	I	V		C
N	E	M	Á	K		T	O	M	S	Í	P
S	K	L	I	Z	E	Ň	D	O	R	Á	N

ČAS
 CESTA
 DĚDIC
 HOSPODÁŘ
 JÁMA
 JEŽÍŠ
 KÁMEN
 LID

LIS
 NÁROD
 OVOCE
 PÁN
 PÍSMO
 PLAT
 PLOT
 PODOBENSTVÍ

SKLIZEŇ
 SLUŽEBNÍK
 SYN
 VĚŽ
 VINAŘI
 VINICE
 VÝTĚŽEK

27. neděle v mezidobí cyklu A
Mt 21,33-43

27. neděle v mezidobí cyklu A
Mt 21,33-43

27. neděle v mezidobí cyklu A
Mt 21,33-43

27. neděle v mezidobí cyklu A
Mt 21,33-43

27. neděle v mezidobí cyklu A
Mt 21,33-43

27. neděle v mezidobí cyklu A
Mt 21,33-43

27. neděle v mezidobí cyklu A
Mt 21,33-43

27. neděle v mezidobí cyklu A
Mt 21,33-43